

Balthasar Wunnius

**Threnodia Anno 1602. 22. Novembris in examine cum pueris in schola Warnae
instituto & habito recitata. Et Honestissimis Nec Non Prudentissimis DD.
Consulibus Et Senatoribus Reipub. Warnensis, Viris cum debita animi
observantia ...**

Rostochii: Mylianderus, 1603

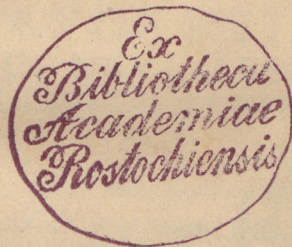
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn742542831>

Druck Freier Zugang

Ik
2973^a

MK-12973 a.

T H R E N O D I A

Anno 1602. 22. Novembris in exa-
mine cum pueris in schola Warnæ
instituto & habito recitata.

ET

**HONESTISSIMIS NEC
NON PRVDENTISSI-
MIS DD. CONSVLIBVS ET
SENATORIBVS REIPVB.
WARNENSIS,**

*Viris cum debita animi observantia
benevolentia & gratitudinis
men dedicata.*

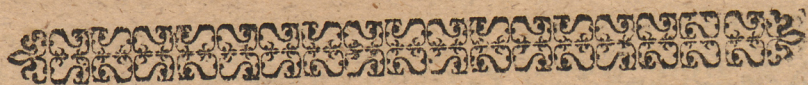
*Rechtliche
Bibliothek
Rostock*

à
BALTHASARO WVNNIO
Malchinenti, Rectore scho-
læ ibidem.

R O S T O C H I I

* Typis Stephani Myliandri, Anno 1603

IN THRENODIAN
Dn. BALTHASARI WUNNII
Epigramma.

QVæ pietas facie, pressisq; molestia verbis
Emicat, in metris est ea uncta tuis,
Mi Wunni: nec enim falso dixere vetusti:
Est index animi vox faciesq; sui.
Bis, puto, te vidi: bis vestra, Warena iunxit
Unis nos epulis colloquijsq; pijs:
Et tua te facies mihi, te mihi sermo modestus
Notificaverunt, lux velut ampla, citò.
Nunc verò tua metra legens, quibus obvia mundi
Crimina, cum pœnis consociata gemis;
Quæ vidi video: quæ audiui verba modesta
Audio: teq; pium prædico jure virum.
Laudis egens doctrina mea tua, Lector abunde
Quam videt, est minimè: sat sibi laudis habes.
Ecquis enim melius te, te laudaverit ipso?
Seu maris, Musa suave canente tua?

M. PETRVS BAMBAMIVS
P. L.

Onga diu tenuit mea Musa silentia:

feci

Nulla ligata etenim; aut verba solu-
ta modis:

Namq; meum studium tenebris latitare sub altis

Expedit; & vita lumen abesse mea.

Culmina summa petant felici sidere ducti:

Fina petat, quem sors asperitate premit.

Arvis luctatos clarijs licet ire per arces,

Verbosi, & natos fortia ad arma fori.

Qui tantum cupiunt animo ad caelestia ferri,

Sub cruce rimentur limina lata poli.

Non cupio ingenio superas volitare per arces,

Nec fluidi innumeras colligere orbis opes.

Limimbus Domini potius traducere vitam

Spretus, quam mundi clarus honore volo.

Attamen instigat, quo longa silentia rumpam,

Blandus amor patriæ, quam coluisse decet.

Namq; ad erit prædicta dies, & debita Parca

Tempora compleverint, vaticinasq; minas

Ob crimen duris Germanis triste per orbem
Supplicium & scelerum poena luenda venit.
Magna etenim capit ira Deum memoremq; malorum
Vtio sollicitat; dira q; tela parat.
Testis erit tellus; testis quoq; Pontus & aether;
Sol mihi testis erit; Cynthia testis erit.
Ergo dicetur querulo threnodia cantu,
Versu temporibus conveniente malis.
O venerande Pater nostris allabere ceptis:
Unâ adsis soboles ô veneranda Dei.
Tuq; ades inceptumq; unâ percurrere laborem,
Spiritus Alme, agili quò pede versus eat.
Principio quisquam, conspecto carmine, querat;
Quenam sit nostri causa caputq; mali?
Quare tristi animo nunc hæc sententia surgat?
Ominis unde queam certior esse mei?
Non hæc conscripsi cælum scrutatus & astra;
Sed verbi rumans dogmata pura sacri.
Namq; super tibi sunt, varios qui cernere vultus
Stellarum poterunt, dicere & inde minas.
Me iuvat at contra assidua pervolvère dextra
Verbum & supremi consuluisse Dei.
Heu miserum quàm præcipientes labentia casus
Secula turbabunt, mystica ut illa ferunt.

Et

Et quod predictas jam jam dabis, impia terra,
Pœnas, testantur facta nefanda nimis.
Scilicet, alma, cades nec habet fortuna regressum
Cernis agi bellum; cernis adesse necem.
Sacra etenim athereas vaneſcunt verba per auras,
Et sunt omnibus pondera nulla malis.
Nec superis unquam meriti redduntur honores:
Inq; Deum pietas & timor omnis abest.
Cuncta abiit probitas: læsos à prole parentes
Audimus: vanum præſbyter ore canit.
In nobis sævit magica incantatio linguæ:
Cernimus hinc fieri tristia sæpe mala;
Cæde manus plena; multi mittuntur ad umbras
Immeritò: pœnas aut homicida fugit.
Jamq; cibo, Bacchoq; graves, somnoq; jacemus:
Vestibus haud modus est: luxus ubiq; tumet.
Illicite veneris fiunt hinc furta nefanda:
Et teneros foetus pharmaca dira necant.
Sæpius incestis, temerantur vocibus aures:
Illicito multos foedere, jungit amor.
Exiguum scelus est foedus si rumpit adulter,
Conjugij vetitum sollicitatq; torum.
E terris cessit candor, verumq; fidesq;
In quorum subijt frausq;, dolusq; locum.

A 3

Judicijs

Indicijs versa leges, rectumq; refugit;
Semper at electi iudicis arca patet.
Turpiter adducti faciunt periuria testes:
Per litem cunctas perdit egenus opes:
Ora hominum dulci fraudum medicata veneno
Dulcia verba ferunt; pectora felle tument.
Plus deliquisti, quam quod comprehendere dictis
In promptu possim; sis memor ipsa tui.
Hæc sunt nota quidem, sed non accepta referri:
Quæ facienda fugis; sed fugienda facis
Hoc caput interitus cladisq; ea causa nefanda:
Fati hinc presentis certior esse potes.
Hinc certè nullam poteris sperare salutem
Cum tibi sit poena causa cruenta tuae.
Sunt Ima fœcida præfracti à stirpe recisi,
De te quid statueps in sacra iussa facis?
Crimina si expendis (semper quæ expendere oportet)
Poena luenda tibi non venit ante diem.
Namq; diu Dominus flendo miserabile carmen
Integrans cecinit voce ministerij.
O Germania, si ò demens Germania velles
Noscere, quæ ad pacem: corda veteranus habet.
Deridis monitus, spernisq; minantia verba:
Verba Dei saltem fabula visa tibi.

Cum

Cum nolles adhibere Dei sermonibus aures,
Signa ira superum cuncta creata dabant.
Flebile dicebat cœlum tibi; flebile pontus;
Flebile triste solùm; flebile & aura levis.
Claros Sol radios; radios quoq; lucida Phœbe
Subtraxere oculis sidera clara tuis.
Terra tibi, fruges; pisces tibi lymphæ negabat:
Impulit afflatus ventus & aura suos.
Sape tibi grata Cereris penuria summa,
Et miseranda læs; ignis in igne fuit.
O tibi ni silicis sub pectore vena fuisset,
Nec rigidi Chalybis semina mente tua:
Sed subito gressus fixisses tramite recto,
Dempta forent capiti quàm mala multa tuo.
Hostes ipse Deus misisset fulmine ad umbras;
Tuta salutifera manna pace forent.
Talibus at monitis cum te reflectere Jova
Non potuit, turmas iussit adesse suas.
Veniit summa dies & ineluctabile tempus:
Ultima supremi meta furoris adest.
Me miserum vereor patriam, vereorq; cruentam
Cadem, cum gladius limina nostra petet.
Armi potens vindex justissima vulnera vibrat
In meritos; merito pena parata venit.

His

His ego commotus feci lachrymabile carmen
Sorte etenim nostra haud tristior esse potest.
Esse, Deo, irato, nobis quis posset amicus?
Quae regio in terris, non inimica satis?
Sera redundabit gravius vindicta peracti:
Supplicium patitur nam graue culpa grauis.
Te causam clames, crimenaq; caputq; malorum:
Fortunam fabricat quilibet ipse suam.
Cum subit instantis tristissima cladis imago,
Eructo, hos gemitus; nil sine flere libet:
O Deus abbrevies, cessantia fata tuorum;
Esse diu clausum tuq; cubile veta.
Heu miserum tuti toties quod pulsa se pulchri
Ianuâ; sed nullo, tempore aperta mihi est.
O si nunc veniens iudex in nube serena
Veridicus referet limina lata poli.
Pervigil ecce hostis gladijs radiantibus horrens
Ingruit, atq; odio in limina sancta furit.
Impastus ceu saepe lupus stabula alta frequentat
Nocte super media, cunctaq; claustra petit.
Assultu vario sic hostis peruia quaret;
Sic veniet Turcae vis violenta trucis.
Insuperata graves resonabunt classica ad aures
Vndiq; conflagrans urbibus ignis erit.

Corpora

Corpora discerpet miseranda insania belli.
Horresco referens currit in ossa tremor.
Ipse Deus jussit pervertere fundamenta,
Atq; instar plani reddere tecta soli.
Nec prius incipiet dirum compescere ferrum,
Impietas donec tota revulsa cadat.
Vnguibus & rostro vultur trahet impia adunco
Ilia; seu scindent vel pia membra fera.
Ergo & hoc mundi viventi nulla suorum
Funera sunt verum vitagemenda magis.
Felix, præ turbis quem fata secunda vocarunt;
Felix, præ strage hac quem pia fata vocant.
Illi parva quies, veniunt mala nulla ferenda:
Vivum alia ex alijs fata molesta vocant.
Hactenus indulgit Dominus: si hæc fata moveri,
Mutari vè putas, pectore vana foves.
Effundas largos quare, ô Germania, fletus,
Lachrymula plateis flumen ut inde ruat.
Incipias cladis mœstas exprimere voces:
Excidio tristi venit acerba dies.
Est mihi dicta satis Iovæ veneranda voluntas
(Dicas) non volui dicto adhibere fidem.
Multa dederunt fata mihi portenta: sed auræ
Cunctas commisi turpiter ipsa minas.

B

Ex ani-

Ex animo voluit nemo resipiscere verè
Vita rimari, nec melioris iter.
Inde ferox turcus terra populator opima
Mutat ut exilio tecta paterna venit.
Christicolam ex ima vult stirpe excindere gentem
Hic solet eventus facta nefanda sequi.
Quis feret auxilium? Summi Moderator olympi?
Spes bona sollicito victa timore ferè est.
Ipse Deus misit populos ultricibus armis
Frangere præfractos, impietate graves.
Cumq; illum exagitet mens dudum invadere limen:
Alta quies contra mania nostra tenet.
Quis vult, in terram telis prohibere ruentem?
Quid facient molles ad fera tela manus?
Quid bellum nostræ, vel bellica tela juventæ?
Huic potius molles lana colusq; placent.
Estq; dolo incautas virtus ambire puellas,
Et cythara ad numerum ritè movere pedes.
Arbitrium meliùs forma ornatumq; comarum
Edocuit; deceat quàm quid ad arma viri.
Num cadet ille viri sine cæde & sanguine fortis?
Sanguineum largè limina flumen agent.
Viribus ille suis gentes regesq; subegit,
Bello se fortem præstitit, atq; virum.

Acer

Acer erit belloq; ferox, ita ad arma paratus,
Tantum eius victor possit ut esse Deus.
Ut veneris; sic & Bacchi retinetur amore
Nostra iuventa: placent vina venusq; simul.
Plenaq; deductis infundere pocula buccis,
Est decus egregium & nobile Martis opus.
Quilibet humentis hac audet pugnare palastra,
Spumantes pateras impiger evacuans.
Et latus opponit magno inter pocula Abanti,
Vel Golia; eloquio territat atq; polum.
Non adeo hanc exosa (refert) victoria dextram
Effugit: en sternam corpora multa simul.
Me miseram vereor quorsum jactantia tendat;
Ne leporem in cursum bombus inanis agat.
Turpius in primo belli ne limine cedat:
Pectora concutiat ne tremor ante tubam.
Vel tendens palmas ipso certamine inermes,
Dicat: multa dabo, sit modò vita mihi.
O patrum virtus totum celebranda per orbem,
Heu sobolis tenera foetida mollities.
Quid multis mollem iuvat enumerare iuventam
Officium peragas cœpta querela brevi.
Germanos mala signa petunt: Deus ipse supremus.
Admonuit toties irrita verba canens.

Viribus hinc Turca series Germana peribit
Sceptritenens: lacrymans talia verba fero.
Fata illi ferro securam invadere terram:
Me contrà pœnas reddere fata volunt.
Non sic oppositas evincet gurgite moles
Albis; perfringet mœnia ut ille ferox.
Sanguinis Heroi veterum penetralia regum,
Postes aurati & limina tabe fluent.
Plangite primores, patriæ clarissima terra
Lumina; iam lachrymæ fluminis instar eant.
Vos eadem quoniam, fortuna adversa sequetur:
Cum pastore lupus conteret iste gregem.
Maieftas, decus & splendor prostrata iacebunt:
Fgne furente ruent tot monumenta virum:
Publica res vastam reddet convulsa ruinam
In cineres (miserum) curia clara cadet.
Eheu præcipiti statio placidissima regni
Siccine pernicie & iura, forumq; ruent?
Frangetur bello legum veneranda potestas,
Nostroq; edentur vulnere dira foro.
Componet Turcus rigido quia protinus, ense
Lites, ne cumulet triste tribunal opes.
In vos ex superum (dicet) summiq; Tonantis
Imperio, veni: iussa faceſſo Dei.

Non

Non huc venissem, mihi ni mandata dedisset,
Commisso gladio, conditor ille poli.
Qui tractare foro, mandans mortalibus aqua
Iudicio mixtum fasq; nefasq; dolet.
Scilicet, ut iustus Deus est; sic iusta requirit,
Et causas palmam iussit habere bonas.
Nec credo, quod, quem numen vos fertis, Iesus
Tale, forum statuatur: fura fidemq; cupit.
Ergo cum tales voluistis pendere poenas,
Per gladium promptus praemia digna dabo.
Huc, huc adsitis, capulo tenus abdite ferrum
Vos socij: gladijs colla secate citi.
Discant iustitiam caeli Dominumq; vereri;
Nec sit iustitia nomen inane foro.
Sic dicet, rapiet, maetabit fervidus ira;
Et referas Christo tristitia facta, fremet.
Sic erit. O potius ludar formidine falsa,
Flectat & in melius fata Iehova sua.
Verum nunc instat gravis exitus: aut sacra, Divis
Vatibus illusis, dogmata vana serunt.
Congemite ergo unâ, & largo suffundite rore
Lumina, perficite qui pietatis opus.
Flete sacri lapsum, tempus deflete doloris:
Securum sitiens captat ovile leo.

B 3

Vestra

Vestra cum primis vita manus imminet eius:
 Vestro explere cupit posse cruore sitim.
 Nulla dies precibus careat, vigeletur & ipsa
 Nox; tener haud timido pectore somnus agat.
 Verus amor moveat cultusq; ara; tuenda, &
 Cum pietate gravi religiosa fides.
 O ara, ò adyta & sacri penetralia templi,
 Organa, barbaries vos fera calce teret?
 Indecores homines verboq; epulisq; sacratis
 Degent hoc ævi, quod superesse potest?
 Nec puri vivent in religione nepotes?
 Aeterna est illis unde petenda salus?
 O infelices, tangent vos tristia fata;
 Quod vos non solum pagina sacra docet:
 Verùm exempla etiam doctorum mœsta virorum,
 Qui cessere, monent non procul esse malum.
 Illi cedentes fugiunt discrimina rerum;
 Quilibet hinc discat damna parata sibi.
 Multa solet mors magnorum mutare virorum,
 Certa velut veterum scripta relecta docent.
 Post obitum Ambrosij Italiam vastatio pressit;
 Augustini tpidem, bella secuta citò.
 Nec solum id; verùm tristi certamina rixâ, in
 Dogmate salvifico docta caterva tulit.

Tristia

Tristia quid sequitur Divi post fata Lutheri?
Imperio bellum; his rabiosa sacris.

Discessu mæsto patria tu quale relinquis,
Discipulisq; omen, Magne Chytræ tuis?

Quid memorem reliquos præmissos limina ad alta?
Sufficiant vigili commemorata bono.

Musarum cultor, quæ te fortuna sequetur?
Nam tua res agitur, Mars ubi ad arma furit.

Nempe per adversas curret fortuna procellas;
Fluctus te in medios sors inimica trahet.

Ergo Pieridum fletus, sacra turba sororum
Fundas: namq; tuum est fabula nulla malum.

Limina docta cadent: Phœbæ castra sequentes
Militia, Martis vis violenta teret.

Mens tibi qualis erit, noctesq; diesq; labores
Cum tot congestos hauserit atra dies?

Nulla frequens docto pendebit ab ore juvenis,
Auribus arripiens mellea verba suis.

Non poterit juvenis purum conferre liquorem
Verbi divini. Quis pia sacra colet?

Quis volvet gemino leges è fonte fluentes?

Quis miscere manu Pharmaca sana sciet?

Quis cupidos fandi varia dulcedine tinget?

Quis rerum causas dicet? Astra poli?

Undi-

Vndiq; cuncta dabit vastam doctrina ruina:m :
Vndiq; Barbaries effera bella fremet.
Instituet vera teneram pietate iuventam
In triuijs nemo virgea sceptrata tenens.
Nec pueris lectis, templorum limine lata
Voce gregi, Psallet cantica sancta chorus.
Ante viri & iuvenes castis, consurgite votis :
Et pueri pariter fundite corde preces.
Lumimbus rumpat lacrymarum haud parciore imber ;
Quam verna mollis de nive manat aqua:
Vt Dominus flectat saevi discrimina belli
In melius, casu & det leuiore frui.
Emittas unã lachrymas ignobile vulgus,
Inq; sinus liquida decidat imber aqua.
Vos, ciues & ruricola, fortuna reservat
Exitio: spoliũ, quod petat, hostis habet.
Invadet socios poscens incendia orantes,
Vastatis agris, diripietq; domos.
Quid fero? Num dirus tam culta novalia miles
Barbarus has segetes conteret iste pede?
Horresco varia confusus imagine rerum:
Isacidũ statuet collibus ille pedem.
Atq; erit illa dies, qua tu gratissima tellus,
Sanguine cognosces qualis in arma ruat.

Roma-

Romanum invadet, multis comitantibus orbem,
Nec stabunt parvo turcica bella tibi.
Gaudia namq; horti sterilefcent undiq; & agri,
Nec latas segetes rura novata ferent.
Parturient sylva & colles tibi pascua nulla;
Nec pecus in viridi luxuriabit humo.
Commistam fumo vulcanus ad astra favillam
Transferet, & flammam mœnia summa voment.
Irrumpens Turcus stantes in limine primo
Cadet, & arripiet pignora chara sinu.
Abreptis, tenero vel sparget saxa cerebro;
Vel dirimet latebras, pectoris ense fero.
Corpora multa cadent: dulces fugietq; penates
Quisq; suos, & erit cuiq; relicta domus.
Vxorem sobolemq; ipsis maclabit in aris;
Nobilis aut humilis sit licet illa genus.
Ipsa tum matres, placida quibus aspera quondam
Visa necis, facies, morte perire volent.
Cum gemitu dicent: ô terq; quaterq; beate,
Ante huius poena qua periere diem.
Contigit his busto, tanta intra mœnia condi:
Nostra avido rapiunt viscera dente fera.
Impietas en quo miseram temeraria duxit:
Nunc poenas meritas colla superba luunt.

C

Dulcis

Dulce solum patria' exilio mutamus acerbo:
 O domus, & fide dulcia membra domus.
 Quæis hortos cultos fœcundaq; linquimus arva?
 Fucundos fructus carpat ut hostis atrox.
 Cumq; videbuntur casi tellure jacentes,
 Supremo ut motu lumina lassa ferant:
 Ilicet ancipiti mentem formidine pressa,
 Crinibus evulsis, pectora concutient,
 O miseri (dicent) qui vos genuere parentes;
 Fœmina, qua haud peperit, sola beata solo est.
 Quid juvat ulterius mæsto indulgere labori?
 Cogo sub angustos tristia verba pedes.
 Quare sint gemitu & lachrynis loca cuncta repleta:
 Et querulas voces summus & imus agat:
 Flete duces clari; patria vos flete parentes:
 Primores populi flete dolore graves.
 Nocte dieq; preces effundas pectore ab imo,
 Sub lachrynis, sancta turba sacrata domus.
 Cum semibus juvenes, sanguis quibus integer ævi,
 Collachrymate, pias fundite ab ore preces.
 Matres & pueri, simul inuuptæq; puella
 Preveniant fati, ut pia vota ferant.
 Quores cunq; cadent, unum & commune periculum
 Rebus in his dubijs, omnibus una salus.

Roren-

Rorentur, panes lachrymnis; lachrymnisq; remissa
Pocula sint, lachrymæ strata propinqua lavent.
Vota diem incipiant; votis nulla hora vacato
Seria concludant vespere vota diem.
Nobiscum aligeri comites hominumq; ministri
Pectora luctifico plena dolore gerant.
Atq; utinam pecudes, viridi quæ gramina campo
Carpunt, præveniant his lachrymando malis.
Sint mæsta volucres pulsantes aëra pennis;
Quæq; natat pinnis squamea turba mari.
Arboribusq; satisq; herbisq; recurrat in imas
Iste dolor venas: cunctaq; rura fleant.
Nobiscum, in tantis pœnis, & pontus, & aether,
Terraq; tristitiam consociata ferant.
Sit silicis sensus venis absconditus optem,
Nostris condoleat tristis & ille malis.
Desino: namq; malos lacrymæ, luctusve, timorve
Non vertent, donec tela inimica ruant.
Quo feror, aut ab eo? quo me, dolor anxie, ducis?
Perfugium statuam denuo quale pijs?
Præsidium, spes & rebus solamen in arctis,
Ac statio portus est Deus ipse poli.
In nobis liceat sint fœda piacula culpa:
Magna eius spes est in bonitate tamen.

C 3

Nec

Nec fore perpetuam speremus numinis iram,
Quod jacet in vita fulmina saepe manu.
Nam simulatq; illi de pectore vota feremus,
Pax erit & cedent arma inimica retro.
Quare agite hoc veniam lacrymis quin poscimus omnes:
Sape per has flecti numinis ira solet:
Summe Parens rerum, qui caelum Numine torques,
Ad te suppliciter lumina dirigimus.
Spes subit in mentem, cum te mitissime Iova;
Spes, ubi respicimus turpia facta, cadit.
Spes redit at nobis, prolis cum vulnera Christi
Aspicimus: cadit his fervor & ira tibi.
Hinc, licet ipse vetes, tamen haec tibi vota feremus:
Hoc etenim fieri, te renuente, potest:
Ad nos angustum summo caput exsere caelo;
Nec nostras tetrica despicere mente preces.
Ultima perpetimur, Turcus trux advenit hostis:
Illius heu nimium cognita tela tuis.
Nempe malum est, quo non gravius sub sole nitenti:
Horridus iste armis; horridus iste toga.
Cuncta sumus meriti; vel plus meruisse fatemur.
Delictis nostris lenior ira tua est.
Semper enim punis miseros, ut parcere possis,
Et bona clementi reddere multa manu.

Quippe

Quippe memor fragili esse homines de fragmine terra,
Corda quibus solis dedita tota malis.
Si quoties illi peccant, tu fulmina mittas
Ignea, terra brevi tempore inanis erit.
Audax ille leo, rictu qui semper hiante
Circuit, incertos ducit in omne nefas.
Insidias struxit si prima ab origine mundi
Vespere iam novit fallere mille modis.
Expleri rictum nequit ardescitq; vorando:
Et sine divina nemo resistit ope.
Quare age conceptum clemens dimitte furorem:
Spem veniæ antiquæ redde, benigne parens.
Parce parens mundi; nec nominis immemor huius
Plasmatæ una esto cura, salusq; tui.
Namq; soles iterum fieri placabile Numen,
Iratu quoties cogeri esse dolens.
Aspicias similem Deitatis imagine Natum:
Pro nobis etenim vulnera amara tulit.
Cur placeat tanto miseris excindere motu,
Quæ cupis æthereo limine laude rebi.
Nostros tu proavos per cuncta pericula tutos
Servasti: in prima est voce reperta salus.
Nec trepidos tua dextra Deus, Deus Alme, nepotes
Deseret, haud facies; irrita vota ferant.

Rebus

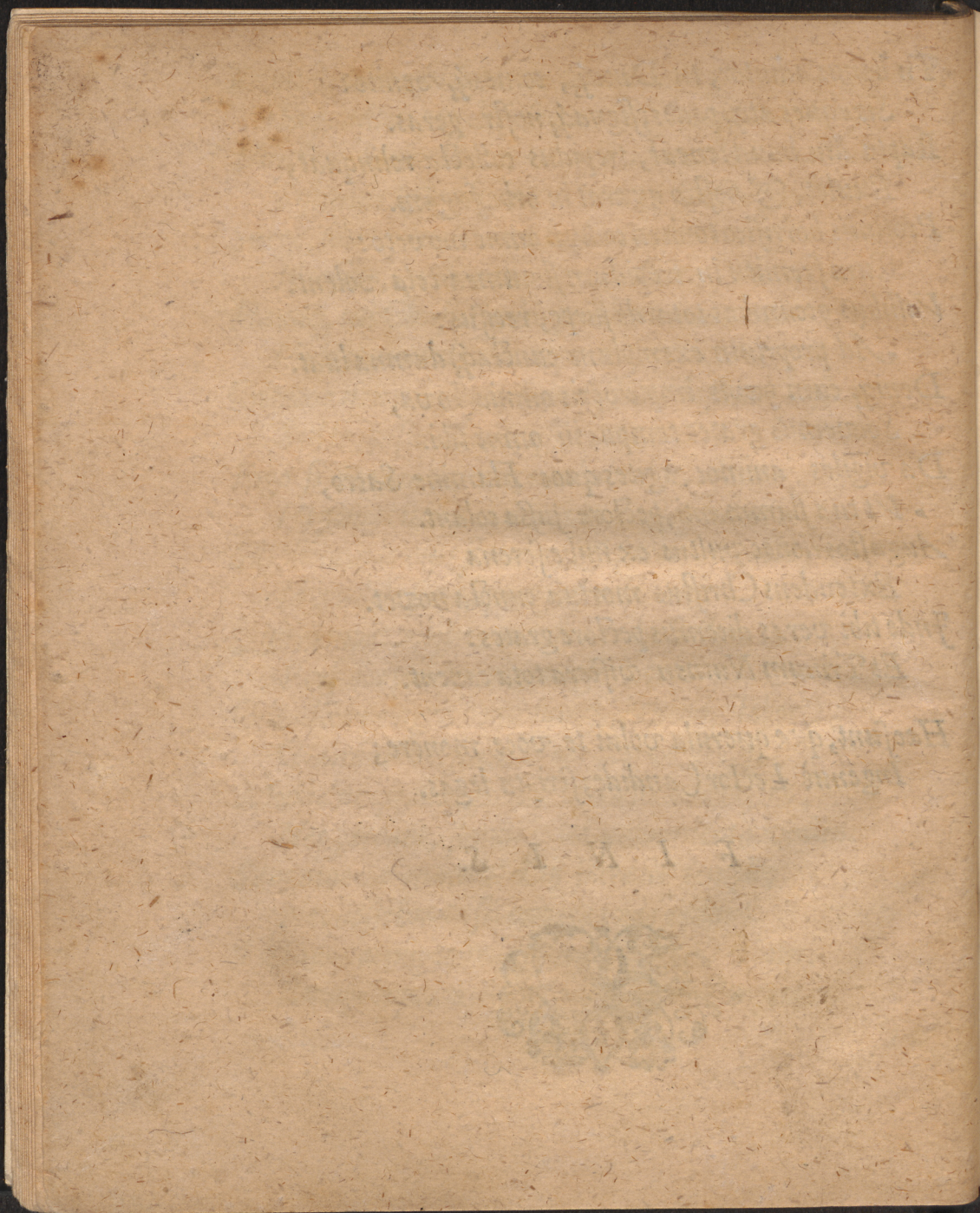
Rebus in adversis fida vis voce vocari;
Et gemitus populi suscipere atq; preces.
Hinc freti bonitate tua nos pectore mæsto
Sistimus & colimus Numina sancta prece.
Surge, tibi tantus Turcæ furor excitet iram,
Nec sine, probra tibi iam violenta ferat.
Haudq; tui Christi verbis petulanter amaris
Vulnera morderi tam preciosa sinas.
Crimine non unquam dirum istum læsimus hostem:
Sed te, juste Deus, qui mala cuncta vides.
Ergo si hoc animo est; nec habent tua fata regressum,
Ut pœnas meritas crimina nostra luant:
Supplicium leuius statuas, & parte retracta,
Id crudele satis, quod superabit erit.
Quò rumpat, nostris monstrans in finibus arma,
Perfidia pœnas exigat ipse locus.
Conculcet ne agris hominumq; boumq; labores;
Gramine vel stabulis abripiatve pecus.
Mœnia ne quatiat, subeat vè ad limina nostra;
Nec pereant, flammis tot monumenta virum.
Sanguine ne maculet Dij sacraria templi;
Nec nostrum tristi corpora cœde cadant.
Tu Deus armipotens, nutu qui concutis orbem,
Rumpe moram subito, ferg; misertus opem.

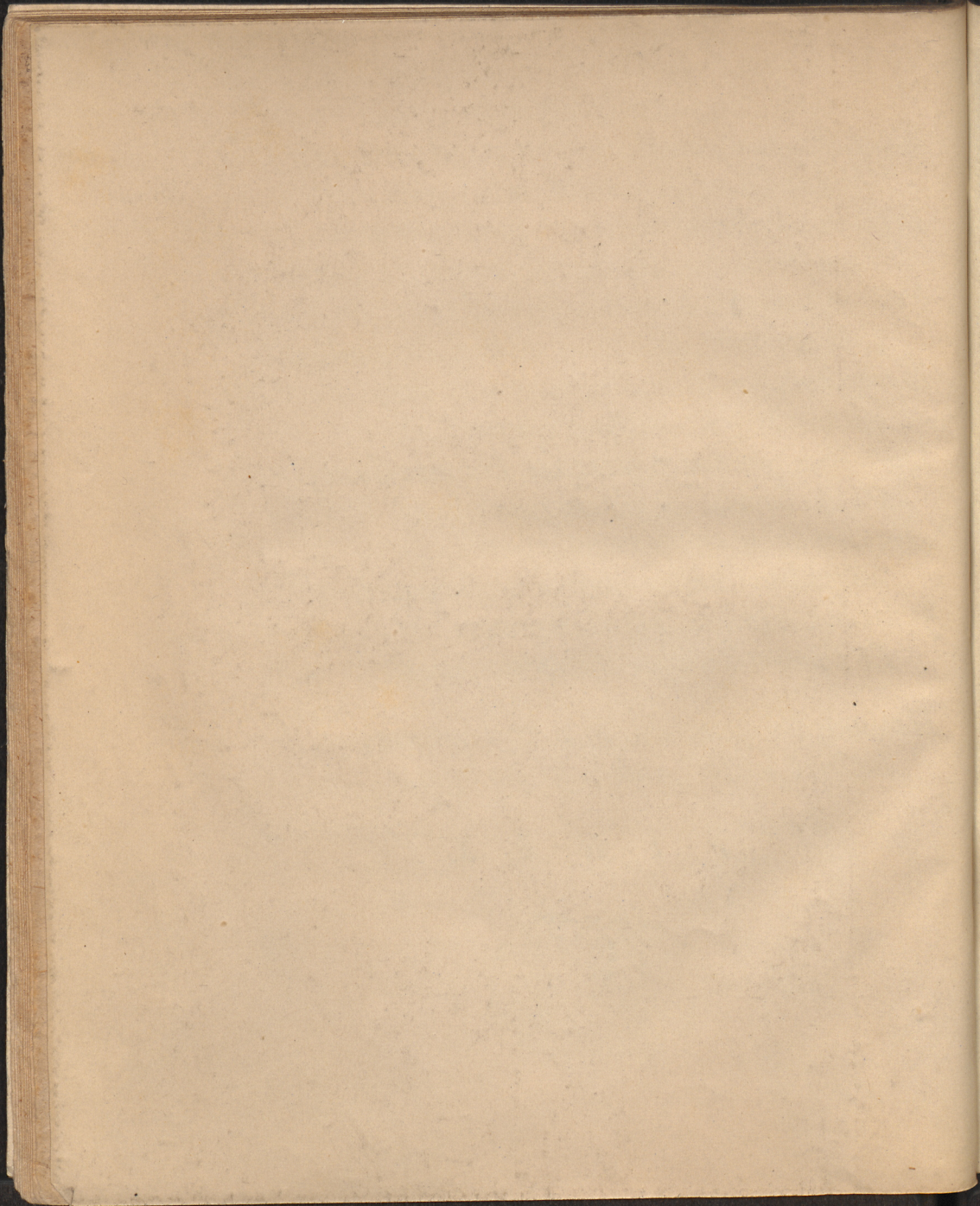
Tu

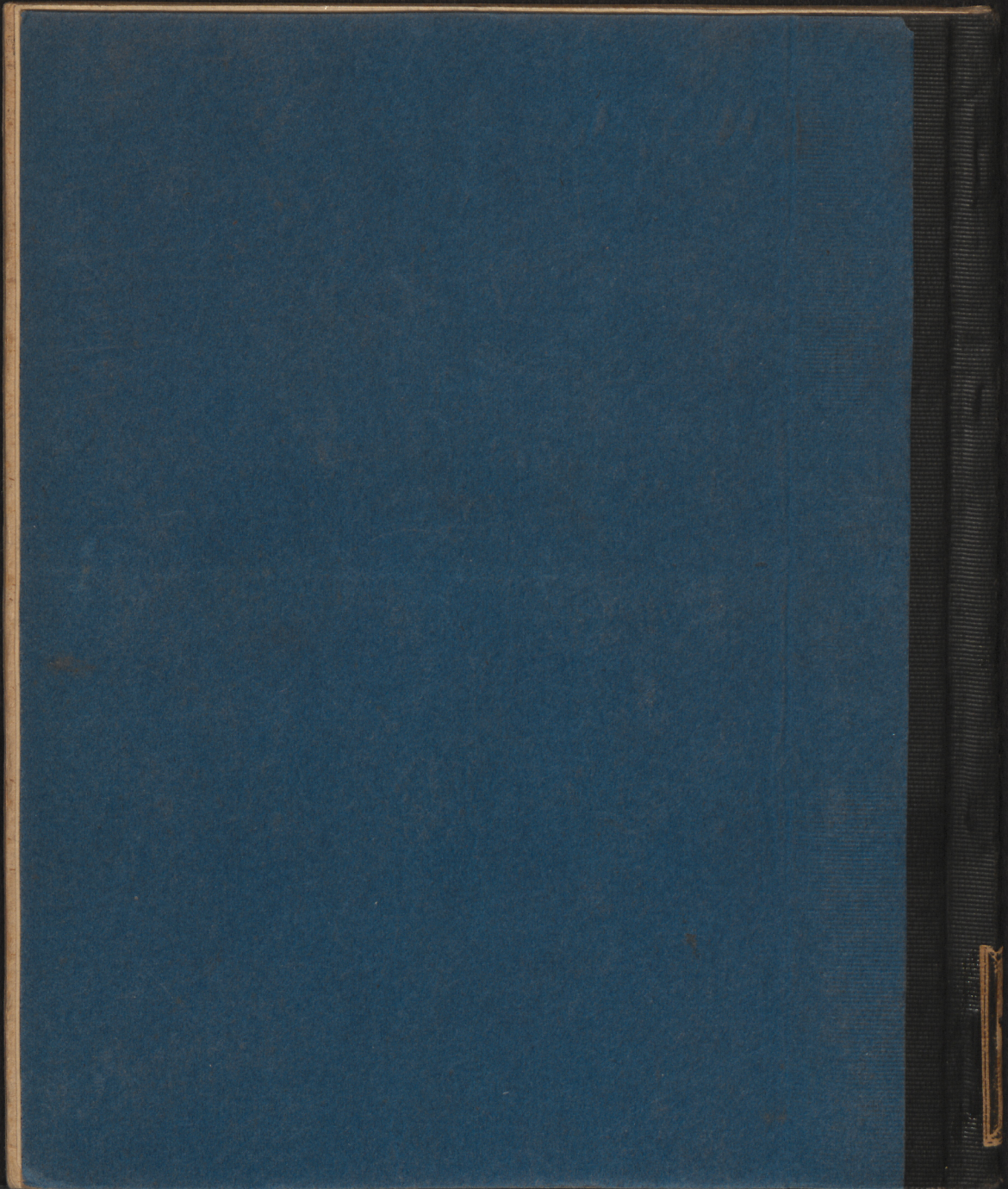
Tu bonus adiutor, tu Duxq̄, comesq̄, venito:
Sis eques atq; pedes; signaq; nostra geras.
Rapta diu haud teneat, trepidus collecta relinquat,
Exulet, & nostro querat in orbe fugam.
Protinus horrifico tonitru cœlum omne moveto:
Cum fremitu in trepidum flammea tela volent.
Vallibus occumbat tota de stirpe, recisus:
Ad proprium exemplum cunctaq; damna luat.
Deniq; cum pœnis impleveris omnia Fova,
Solvemus grates tempus in omne tibi.
Da vigiles animos, agites quos Flamme Sacro,
Ut tua flammanti, pectore iussa colant.
Augustos donec vultus ex nube serena
Extendens Christus mortua cuncta novet.
Inde tibi veras dicemus pectore grates:
Et Trinum Numen viscera tota canent.
Hæc sunt, quæ querula volui te voce monere;
Ingenuè Lector Candide, scripta legas.

F I N I S.

*Tu bonus adiutor, tu Duxq̄, comesq̄, veni
Sis eques atq̄, pedes; signaq̄, nostra geras.
Rapta diu haud teneat, trepidus collecta rel
Exulet, & nostro quarat in orbe fugam.
Protinus horrifico tonitru cœlum omne movet
Cum fremitu in trepidum flammea tela
Vallibus occumbat tota de stirpe, recisus:
Ad proprium exemplum cunctaq̄, dam
Deniq̄, cum pœnis impleveris omnia Jova,
Solvemus grates tempus in omne tibi.
Da vigiles animos, agites quos Flamine S
Ut tua flammanti, pectore iussa colant.
Augustos donec vultus ex nube serena
Extendens Christus mortua cuncta nov
Fnde tibi veras dicemus pectore grates:
Et Trinum Numen viscera tota canent.
Hac sunt, qua querula volui te voce moneri
Ingenuè Lector Candide, scripta legas.*

F I N I S.

